

โง่ครบสองพันปี

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันสิ้นปี วันสิ้นปี ปีคริสต์ศักราชสองพัน แต่ความจริงถ้าว่าวันสิ้นปี เขาว่าความเจริญ ถ้าความเจริญทางวิทยาศาสตร์นะเห็นด้วย ถ้าวิทยาศาสตร์นั้นมาเพื่อความเจริญของโลก แต่ถ้าวิทยาศาสตร์นั้นเราไปติดมัน เราเป็นข้าของมัน แค่ติดมันเฉยๆ นะ แล้ววิทยาศาสตร์ ไอ้พวกเทคโนโลยีมันทำลายสิ่งแวดล้อมอีก ทำลายชีวิตของคนอีก นั่นอีกเรื่องหนึ่ง แค่ติดมันเราก็เป็นทุกข์แล้ว

ถึงบอกว่าโง่มา ๒,๐๐๐ ปีโง่ ครบ ๒,๐๐๐ ปีอะไร ความโง่ ๒,๐๐๐ ปีนี้ครบ ๒,๐๐๐ ปี วันนี้วันสุดท้ายของคริสต์ศักราช ๒,๐๐๐ นะ นี่โง่มา ๒,๐๐๐ ปี โง่ในอะไร?

ทางโลกมันเป็นทางโลกสิ แต่ถ้าทางศาสนา เห็นไหม อยู่ด้วยนิรันดร์ ไปถึงอยู่ด้วยนิรันดร์ นิรันดร์มันไม่มี มันนิรันดร์ไปไม่ได้ มันไม่มีอะไรนิรันดร์หรอก ทีนี้ว่าเขาอยู่นิรันดร์ ความเชื่อของเขาไง ความเชื่อนิรันดร์ไปอยู่กับพระเจ้า ไปอยู่เป็นนิรันดร์ มันเป็นไปไม่ได้เพราะว่าศาสนาเราไม่ได้สอนอย่างนั้นเลย

แต่ถ้าเมื่อความเห็นอย่างนั้น ความเห็นอย่างนั้นมันเป็นสิ่งที่ฟังไม่ได้ เพราะมันขัดกับหลักวิทยาศาสตร์เอง หลักวิทยาศาสตร์มันเป็นอีกอย่างหนึ่งเลย แล้วคำสอนมันเป็นอีกอย่างหนึ่ง มันก็ขัดกันเอง ฉะนั้นถึงขัดกันเอง ถึงว่าต้องมีแต่ความเชื่อเฉยๆ ห้ามวิเคราะห์วิจารณ์ในหลักศาสนาเขา

แต่ในหลักของศาสนาเรา พระพุทธเจ้าสอนคนละเรื่องเลย พระพุทธเจ้าสอนบอกว่า “ไม่ให้เชื่อ แม้แต่พระพุทธเจ้าพูด” ให้พิสูจน์เอาเองให้ได้ก่อน ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้นเลย “กาลามสูตร” ไม่ให้เชื่อใคร ไม่ให้เชื่อข่าวลือ ไม่ให้เชื่ออะไร แต่ในหลัก ๒,๐๐๐ ปี โง่มา ๒,๐๐๐ ปีนี้ต้องเชื่ออย่างเดียว ต้องเชื่อเลยนะ แล้วเป็นวัฒนธรรมมา สะสมมา สะสมมาว่าทำไมเราโง่มา ๒,๐๐๐ ปี เราเพิ่งเกิดไม่ถึง ๑๐๐ ปีเอง ทำไมโง่ ๒,๐๐๐ ปี

เพราะว่าการสะสมมาจากประเพณีวัฒนธรรมไง สะสมความเชื่อนั้นมา ในเมื่อเขาเกิดมาในความเชื่อนั้นก็เป็นความโง่อันนั้น ความโง่อันนั้นก็ยังทำให้เราไม่เข้าใจหลักความเป็นจริง ในเมื่อเราไม่เข้าใจตามหลักความเป็นจริง เห็นไหม ผู้ใดเห็นธรรม ธรรมเท่านั้นเข้ามาชำระได้ เราไม่เห็นหลักของไตรลักษณ์ เราไม่เห็นความแปรสภาพของอันนั้นไป

นี่เพราะในเมื่อทฤษฎี แผนที่มันบอกกล่าวไว้อย่างนั้น ถึงว่าโง่โง่ แผนที่บอกไว้อย่างนั้น เราก็ต้องทำไปตามแผนที่นั้น เราเดินตามแผนที่เราถึงไปเป้าหมายถูกต้อง ถ้าความเชื่อนั้นว่าเป็นนิรันดร์ เห็นไหม ความอยู่นิรันดร์ มันก็เหมือนเป็นอัตตา นี่ความเป็นอัตตาศาสนาเราไม่ให้สอน

“โมฆราช ให้มองโลกนี้เป็นความว่าง แล้วให้ย้อนกลับมาถอนอัตตานุทิฎฐิความเห็นนั้น” ความเห็นนั้นเป็นความรู้ ข้อมูลรับรู้นั้นก็ใช่อัตตาอยู่แล้ว ว่าไม่ให้เชื่อความเห็นอันนั้น อันนั้นมันเป็นความยึดมั่นถือมั่น

ธรรมคาของใจมันอยากให้เรามีอยู่ อยากให้เราคงที่อยู่ อยากให้เราเป็นไป ความเป็นกิเลสมันเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว คำสอนมันซ้ำเข้าไปอีก เห็นไหม คำสอนมันซ้ำเข้าไป มันก็เลยเป็นอย่างนั้นไป นี่ความเห็นของเรา พอมันซ้ำเข้าไปมันก็เห็นตามนั้นไป แต่ในเมื่อพอมันเป็นในตัวมันเอง เพราะกิเลสเป็นอย่างนั้น มันไม่เห็นอัตตา ไม่เห็นอนัตตา

“ความแปรสภาพ” ความแปรสภาพมันเห็นว่าสิ่งนั้นฟังไม่ได้ เห็นไหม มันถึงจะยอมทิ้งสิ่งนั้น เพราะสิ่งนั้นฟังไม่ได้ แต่ในเมื่อเราเข้าใจว่าสิ่งนั้นฟังได้เพราะมันเป็นทฤษฎี ในความเห็นเรามีอยู่แล้ว

ความเห็นมันอยากจะมีที่พึ่ง อยากมีที่เกาะเกี่ยว อยากมีที่ว่าเป็นอึดตายที่พึ่งได้ ความเห็นคือว่ากิเลสมันมีอยู่ดั้งเดิมในหัวใจ แล้วคำสอนแผนที่เป็นอย่างนั้นอีก มันก็ไปด้วยกัน ถึงไม่เห็นธรรมตามความเป็นจริง ไม่เห็นธรรม

ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม แต่คำว่าปฏิบัติของเขา ลัทธิศาสนาต่างๆ มีการประพฤติกปฏิบัติทั้งนั้น แต่ประพฤติกปฏิบัติเพื่ออะไร เพื่อเข้าไปอยู่ถึงจุดหนึ่ง จุดที่มีความเป็นเอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น จิตมีอยู่ เป็นสมาธิอยู่ ตั้งมั่นอยู่อย่างนั้น นั่นเป็นแค่สัมมาสมาธิในศาสนาของเราเท่านั้นเอง

ในหลักศาสนาของเรามัน ๒,๕๔๒ ปี สิ้นวันนี้เหมือนกัน เห็นไหม ๒,๕๔๒ ปีแล้วนี่ก็เป็นประเพณีวัฒนธรรมเหมือนกัน แล้วว่าเป็นผู้ฉลาดมา ฉลาดมาทั้งนั้นนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ฉลาด เป็นผู้ชี้ให้เห็นก่อนไง แต่ทำไมความเห็นของเราถึงไปเชื่อทางโลกเขาทางนั้นนะ เชื่อทางโลกเขา ตื่นกับทางโลกเขา ๒,๕๔๒ ปี แล้วศาสนาเราสอนว่าโลกนี้อยู่ถึง ๕,๐๐๐ ปี

โลกนี้ เห็นไหม ศาสนานี้อยู่ถึง ๕,๐๐๐ ปี แล้วโลกนี้อยู่ต่อไป ศาสนามีหรือไม่มีโลกก็มีอยู่ ถึงว่าสิ่งที่เขาว่าจะเป็นไป เห็นไหม ขาวตื่นตูมจะเป็นไป มันจะไม่เป็นไปอย่างนั้นหรอก จะเป็นไปขนาดไหนโลกก็มีอยู่ ความเป็นไปต้องมีอยู่ หลักของศาสนาต้องมีอยู่

หลักของศาสนาคือธรรมนี้มีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ขนาดธรรมนี้มีอยู่โดยดั้งเดิม พระพุทธเจ้าเป็นผู้มาแสวงหานะ แล้วมาตรัสรู้ธรรมอันนั้น เห็นไหม แล้วพระพุทธเจ้าปรินิพพานไป ธรรมนั้นก็ยังมีอยู่ดั้งเดิม แต่ทำไมเขาสอนขัดจากหลักของศาสนาละ?

หลักของไตรลักษณ์ หลักของสิ่งที่เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์จะรู้ธรรมอย่างนี้ พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์นะ องค์ที่ดับขันธไปแล้ว ปรินิพพานไปแล้ว พระพุทธเจ้ามานี้ ก็นิพพานไปแล้วองค์ที่ ๔ องค์ที่ ๕ มากี่ยังมีอยู่

เราน่าภูมิใจตรงนี้ไง ตรงที่ว่าหลักผู้ที่มีปัญญา ผู้ที่ฉลาด พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นสยัมภูตรัสรู้ด้วยตนเอง แล้วปัญญาของตนว่าเป็นศาสดา มีศาสดาองค์เดียวที่ว่าสิ้นจากกิเลสแล้วถึงจะรู้ตามความเป็นจริง แต่หลักศาสดาขององค์อื่นไม่สิ้นกิเลส เห็นไหม คำว่าไม่สิ้นกิเลสมันถึงครอบงำไว้ไง ไม่สิ้นกิเลสถึงว่าไม่มีความรู้แจ้งภายใน มันยังปกคลุมความเห็นของตัวเองอยู่ แต่ความเห็นที่ว่าทำ ความสงบเข้ามา มันรู้ชั่วคราวขึ้นมา ถึงบอกสอนมาอย่างนั้น เห็นไหม

เราถึงว่าเราติดอยู่ในว่าเป็นนิรันดรมาตลอด แล้วในความเห็นของเรามันก็เป็นที่จะต้องเป็นนิรันดรเหมือนกัน มันถึงจะเข้ากันเป็นนิรันดรไป เป็นนิรันดร เป็นอตตะ เป็นที่มีอยู่ แล้วถ้าทำไม นิพพานมีอยู่ไหม? นิพพานมีอยู่ แล้วไม่ใช่เพราะอะไร เพราะนิรันดรหรือทุกอย่างนี้มันเป็นสมมุติทั้งหมด

ทีนี้ว่าเป็นสมมุติทั้งหมด คำว่านิพพานมีไหม? นิพพานมี ถ้าว่ามีอีกมันก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง แต่สมมุติอันนี้สมมุติเพื่อจะมาสื่อกันเฉยๆ เห็นไหม แต่ว่าคำว่าวิมุตติมันพ้นจากสมมุติออกไป คำว่าวิมุตตินะ มันไม่อยู่ในสมมุตินั้น จะบอกว่าเป็นนิรันดรก็ไม่ได้ จะบอกว่าเป็นอะไรก็ไม่ได้

แต่ถ้าบอกว่าเป็นไปไม่ได้แล้ว ความเห็นของเราว่าไม่มีอีก ว่าไม่มีก็จะไม่ยอมประพฤติปฏิบัติ ไป หรือประพฤติปฏิบัติไปแล้วก็อ้างอิงกันไง พยายามปฏิเสธกัน สิ่งนั้นเหนือกว่าสิ่งนี้ สิ่งนั้นต่ำกว่า สิ่งนั้น ปฏิเสธกันไปแล้วก็จับต้องไม่ได้

แต่! แต่นิพพานนี้จับต้องได้ สื่อได้ ถ้าสื่อไม่ได้ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสื่อให้ปัญญา วัคคีย์รู้ได้อย่างไร? สื่อให้ยัสสะ สื่อให้ลูกศิษย์เป็นพระอรหันต์ไปได้อย่างไร? สิ่งที่สามารถภาวะของใจมันจะสูงขึ้นไปๆ มันถึงสื่อได้ เห็นไหม อย่างเช่น นิमित ความเห็นนิमितนี้ปกติ เมื่อวานเขามาถามว่า เห็นนิमितอย่างนี้กับที่ว่าครูบาอาจารย์เราเห็นครั้งสุดท้าย มันจะเหมือนกันไหม? ถ้าเห็นนิमितอย่างนั้น แล้วถึงว่าทำถูกต้อง

เราบอก “นิมิตแยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่เป็นนิมิตแบบนี้ละ นิมิตธรรมดาเนี่ย เขาเรียกนิมิตธรรมดา เราเข้าไปเห็นเอง แล้วเราก็หลงไหลในความคิดของเราเอง เราต้องเคลิบเคลิ้มไปกับความคิดเพราะอะไร เพราะทุกคนไปเห็นเองจะซึ่งใจมาก เหมือนกับเงินในกระเป๋าเรา เราจับเงินในกระเป๋าเราเอง เราได้อยู่ของเราเอง ของของเรา เราต้องจับต้องได้ เข้าไปเห็นนิมิตก็เหมือนกัน”

ที่นี้เงินในกระเป๋าเรามันซ่อนด้วยเงินปลอมหรือเปล่า? เงินในกระเป๋าเราจะเป็นของแท้หมดไหม?

นี่ก็เหมือนกัน พอเข้าไปเห็นนิมิต ก็นิมิตนั้นเราเห็นเอง มันถึงซึ่งใจ แต่เห็นแล้วมันจริงหรือว่ามันปลอม เหมือนเงินที่ในกระเป๋าเรา มันของจริงหรือของปลอม เห็นๆ จริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริง เห็นไหม หลวงปู่คุณย่าว่าไว้อย่างนั้น ความเห็นนั้นเห็นจริง

แล้วในความเห็น ต้องทำให้สงบเข้ามาก่อน ต้องทำความสงบเข้ามา พ้นจากนิมิตนั้น นิมิตนั้นมันเป็นความเห็นของเราออกไปก่อน พอออกไป ความเห็นของเราเห็นเดิม ความเห็นเราออกไปเห็นเข้าๆ ต้องให้สงบเข้ามา พอสงบเข้ามามันก็เป็นอย่างกลาง ใจความที่ว่าเราจะเข้าไปแบ่งแยกว่าถูกหรือผิด ก็คือเห็นโดยอุปาทานมันจะน้อยลงๆ เห็นไหม

อุปาทานในหัวใจมันมีโดยธรรมชาติของมัน จิตได้สำนึกมีโดยธรรมชาติของมัน นี่จิตได้สำนึกนี้ไปเห็นเข้า มันสงบเข้าแล้วมันเห็น พอมันเห็นเข้ามันก็เห็นไปๆ นั่นนิมิตธรรมดา แล้วพอเห็นเข้าไป จิตสงบเข้าไป ถึงจะเริ่มเห็นกายใจ เห็นกาย เห็นจิตแล้วแบ่งแยกออกไปเป็นชั้นเข้าไปนะ แล้วก็แบ่งเข้าไป กายกับใจแยกออกจากกัน เห็นเป็นอสุภะเข้าไป แยกออกจากกัน พอแยกออกเข้าไปข้างใน พอเข้าไปข้างใน แล้วพอแยกชั้นในออกทั้งหมด ชั้นในหัวใจทั้งหมดแยกออกจากกันหมดเลย เหลือแต่จิตล้วนๆ ใจจิตล้วนๆ ตัวนี้มันทำอะไรไม่ได้ใจ

ความเห็นที่เป็นขี้ดอกบัวที่หลุดออกไป ขี้ดอกบัวนี้หลุดออกไปจากขี้ คำว่าดอกบัวหลุดออกไปจากขี้ แล้วเข้าใจว่าอันนี้ถึงว่าเป็นนิมิตใจ เราบอกนิมิตอันนี้ต่างกับนิมิตปกติเนี่ย นิมิตปกติเนี่ย

เราเห็นธรรมดา แต่นิมิตอันนี้มันพ้นออกไป ถ้าอย่างนั้นถึงว่าเวลาสาวกของพระพุทธเจ้าไปถาม พระพุทธเจ้าใจ จะไปถามพระพุทธเจ้าว่าเป็นปัญหาในหัวใจ กำลังวิปัสสนาจะไปถามพระพุทธเจ้า พอไปถึงชายคาเห็นหยดน้ำลงมา ตกลงในชายคาเกิดเป็นฟองขึ้นมาแล้วแตก เกิดเป็นฟองขึ้นมาแล้วแตก เห็นการว่าเป็นฟองแล้วแตกอันนั้นนะ เห็นเป็นฟองแล้วแตก ฟองแล้วแตก ปล่อยผลัวะ ไม่ขึ้นไปถามพระพุทธเจ้าเลย กลับ

นี่เห็นไหม มันก็เป็นนิมิตไ้ใหม่ ก็นิมิตเหมือนกัน ของครูบาอาจารย์นะนิมิตเป็นรวงข้าว เป็นอะไร นิมิตอันนั้นมันไม่ใช่นิมิตปกติ วุฒิภาวะของใจมันสูงขึ้นไป เห็นไหม มันพ้นจากขั้น พ้นจากขั้นหมายถึงว่าพ้นจากความคิดใจ ความคิดมันคิดไม่ได้ แต่เดิมมันมีความคิด เราคิดได้เห็นไหม มีความคิด เราคิดขึ้นมาได้ มันตอบโต้กับความคิด ความคิดกับใจ ความคิดมันเหมือนกับคอมพิวเตอร์ มันต้องมีพลังงานไฟฟ้าเข้าไปไ้ใหม่ พลังงานไฟฟ้าเข้าไปมันถึงจะให้คอมพิวเตอร์นี้เกิดทำงานได้ ถ้าพลังงานไฟฟ้าไม่มี คอมพิวเตอร์นั้นก็ใช้งานไม่ได้ ต้องมีตัวพลังงาน จิตนี้คือตัวพลังงาน ไ้ความคิด เราคือเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น มันจะแปรสภาพไปโดยตลอด

นี่พอไ้คอมพิวเตอร์นั้นหมดไป เราทำลายคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ก็ว่าขั้นมันแยกออกจากกันหมดแล้ว คอมพิวเตอร์ออกหมด มันเหลือแต่พลังงานไฟฟ้าเฉยๆ พลังงานไฟฟ้าเฉยๆ นี่ นิมิตตัวนี้มันถึงไม่เหมือนนิมิตข้างล่าง นิมิตข้างล่างนี้จอคอมพิวเตอร์ขึ้นเลย เห็นไหม คอมพิวเตอร์เราทำอะไรจอ มันขึ้น นี่นิมิตธรรมดา

แต่ถ้านิมิตข้างบนนั้น ความเห็นอันนั้นถึงต่างกัน นิมิตกับนิมิตก็ต่างกัน ต่างกันคือว่าความเห็นเห็นไหม ความเห็นของใจที่วุฒิภาวะของใจมันสูงขึ้นมา มันเห็นแบบนั้น มันปล่อยมาๆ จนมันเห็นคนละส่วนกันเลย ความเห็นนี้จะลึกซึ้ง วุฒิภาวะของใจจะสูงต่างกัน นี่หลุดออกไป

เขาถามว่า “ถ้าเห็นนิมิตอย่างนั้นถึงจะแก้ไหม”

บอกว่า “ไม่ใช่ ถ้าดอกบัวนะ ขั้วหลุดออกไปจากนั้นนะ ถ้านิมิตข้างล่างมันเป็นธรรมดา แต่ถ้าจะให้เป็นอย่างนั้น เป็นแบบครูบาอาจารย์ที่ว่าเห็นรวงข้าวหรือว่าลูกศิษย์พระพุทธเจ้าเห็นฟองน้ำแตก ...” เพราะใจมันพร้อมอยู่ไง ใจคนเรานี้มันพยายามหาทางออก มันปล่อยมาๆ เหมือนเรานี้พยายามจะหาทางออก เราหนีอะไรมาแล้วแต่ หนีจนไปถึงประตูสุดท้ายแล้ว มันจะผ่านพ้นออกไป มันยังหนีผ่านประตูนี้ไม่ได้ พอมันผ่านประตูนี้ไม่ได้ มันก็ต้องขวนขวายออกไป

คนเราเห็นโทษของการหนี หนีมาเห็นใหม่ หนีมาคือหนีกิเลสมาตลอด คนเห็นโทษของการหนีมากับคนที่ไม่เห็นโทษของกิเลส คำว่าไม่เห็นโทษ ทุกคนว่าเห็นโทษของกิเลสแล้วอยากจะพ้นจากกิเลส แต่มันไปไม่ได้เพราะอะไร เพราะกิเลสกับเรามันเป็นอันเดียวกัน มันไม่เคยเห็นโทษไปอย่างเช่น หมอ เวลาอาหารหรือว่าอาหารที่เป็นพิษ เขาจะไม่กินอาหารนั้น แต่ถ้าคนไม่รู้ อาหาร คำว่าอาหารจะกินทั้งหมดเลย

ถ้าคนเรายังไม่เห็นโทษของกิเลส มันจะหนีอะไร มันหนีไม่ได้ มันต้องหนีความคิดของตัวเอง ใจ หนีกิเลสในใจของตัวเอง แต่คนที่เริ่มแยกเห็น พิจารณากายจนปล่อยกายไปแล้ว พิจารณากายจนกายกับใจแยกออกจากกัน พิจารณาอสุภะ-อสุภังจนปล่อยออกมา มันหนีมา ๓-๔ ชั้น คนหนีมาสุดชีวิต สุดแดน มันกำลังจคอ้อยู่ พอจคอ้อยู่ พอเห็นอะไรกระทบเข้าถึงจิตดวงนั้น มันจะปล่อยผลั้วเลย เห็นใหม่ นิมิตอันนั้นถึงต่างกับนิมิตข้างล่างนี้

นิมิตข้างล่างนี้ก็เหมือนกับอุทธัจจกุกกุจจะ อุทธัจจกุกกุจจะนี้เป็นนิวรรณธรรม ๕ อุทธัจจกุกกุจจะคือความฟุ้งซ่าน ความฟุ้งซ่านเป็นความคิดมาก เป็นความติด แต่อุทธัจจะในสังโยชน์เบื้องบน เห็นใหม่ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา อุทธัจจกุกกุจจะกับอุทธัจจะนี้ไม่เหมือนกัน ถ้าอุทธัจจกุกกุจจะนี้มันเป็นความฟุ้งซ่านของเรา เป็นความรำคาญ เป็นความที่เราติดพันของเรา ยุ่งไปหมดเลย หัวใจนี้ฟุ้งซ่านมาก แม้แต่ทำความสงบยังทำไม่ได้เลย แต่พอจิตมันขึ้นไปถึงข้างบน เห็นใหม่ อุทธัจจะนี้มันเพลินในงาน มันเหมือนกับความเห็นเดียวกัน

คำว่า “วิญญาน” วิญญานยังมีวิญญานต่างๆ วิญญานในวิญญานรับรู้ในโสตวิญญาน เวลาพูดออกไป เสียงกระทบหู ความรู้สึกเกิดขึ้น เขาเรียกวิญญานนี้เกิดจากหูนะ โสตก็คือหู ฆานวิญญาน นี้วิญญานหยาบๆ แล้วปฏิสนธิวิญญาน วิญญานที่ไปตายไปเกิดมันก็อีกคนละอัน แต่ชื่อวิญญานเหมือนกัน

ไอ้อุทธัจจกุกุจะก็เหมือนกัน นิमितก็เหมือนกัน นิमितต่างๆ นี่เป็นนิमितปกติ ที่เราเห็นกันนี่นิमितปกติ แต่ถ้าเห็นกายนี้ไม่ใช่ นิमित เห็นกายนี้เห็นโดยนิमितนะ เห็นกาย พอมันเห็นธรรมดา เห็นกายเรา เห็นกาย เห็นเหมือนนิमित เห็นไหม แต่นิमितอันนี้มันเกิดจากหลักความจริง มันสะท้อนถึงกิเลส มันสะท้อนถึงหัวใจ

แต่ถ้าเราไปเห็นนิमितธรรมดา เราไปเห็นมันเฉยๆ คนเห็นจะเข้าใจเลย เวลาเห็นนะ เพราะถ้าเห็นนิमितอย่างนี้มันจะขนพองสยองเกล้า มันสะท้อนถึงหัวใจใจใจ คนเห็นกายนี้เห็นด้วยนิमितเหมือนกัน แต่เห็นด้วยสายที่ว่าพลังงานคอมพิวเตอร์ที่เรามีส่วนด้วย แต่ถ้าเห็นนิमितธรรมดา มันเหมือนกับไปดูหนังละคร ดูหนังละครมันไปอีกเรื่องหนึ่ง เห็นไหม

แต่ถ้าเราเห็นนิमितของกาย มันจะขนพองสยองเกล้า จะย้อนกลับมา แล้วหลุคมือไปเลยด้วยความที่มันแปลกประหลาด แต่ก็จับตั้งใหม่ มันต่างกันไปเป็นชั้นๆ เข้าไปนะ ไม่ใช่ว่าเห็นแล้วจะเห็นเหมือนกัน เห็นแล้วถ้าเห็นคนนี่ต้องย้อนกลับมาที่ว่าคือว่าคนเห็นนั้นเด็กเห็น ผู้ใหญ่เห็น คนมีอายุเห็น ความเห็นนั้นมันจะต่างกันออกไปหมด แล้วพอเห็นขึ้นมา มันจะจับขึ้นมา

อันนี้ใครเป็นคนสอน? องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องผ่านอันนี้มาก่อน ถึงบอกว่าชี้ถูกชี้ผิดได้ไง ถ้าไม่ชี้ถูกชี้ผิดได้ ความเห็นอันนั้นเราจะจับมาเป็นความเห็นของเรา นี่มันเป็นนิรันดร์ เห็นใหม่ ความเห็นของเรา แต่ความเห็น มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด มรรคหยาบๆ ก็ความเห็นที่หยาบๆ นี้เราก็อึดมั่นถือมั่น มันจะละเอียดกว่านั้นไป เราจะห่วงความคิดอันเก่าๆ ว่าความเราเคยเห็น อันนี้เป็นความคิดที่ถูกต้อง คนที่แบกเงินมา เห็นไหม พอเดินไปข้างหน้าไปเจอทอง ต้องทิ้งเงินไปแบกทองไปข้างหน้าไปเจอเพชร ต้องทิ้งทองไปเอาเพชร

นี่มรรคหยาบๆ ใด ความเห็นหยาบๆ ขึ้นมา ทีแรกมันจะถูกขึ้นไปก่อน แต่ทีนี้พอเห็นความเห็นที่พูดว่านิมิตมันต่างกันเพราะว่า ถ้าไปเห็นตรงนี้บ๊ีบ เข้าใจว่าเป็นข้างบน เข้าใจว่านี่เป็นเพชรแล้วนะ มันไม่ผ่านเงิน ผ่านทอง ผ่านเพชร เห็นไหม มันต้องผ่านเงินก่อน ความเห็นของเราเป็นเงินก่อน เงิน หมายถึงว่าความเห็นข้างๆ ตัวเรานี้ละสิ่งที่ว่าความเห็นหยาบๆ นี้ออกไปให้ได้

พอขึ้นไปก็ผ่าน ก็ขึ้นไปทอง ขึ้นไปทองก็ขึ้นไปเพชร พอเพชรแล้วยังไปเห็นอีก ไปเห็นความว่างของมันแล้ว สิ่งที่เก็บเพชรนั้นไว้ก็เป็นเรื่องภาระของเรา ทั้งทั้งหมดเลย นี่นิพพานมีใจ ทั้งไปแล้ว มันมีตรงไหน มีตรงความรู้สึกที่มันปล่อยวางหมด ปล่อยวางสักแต่ว่ารู้ มีความสุขมากในนิพพานนั้น ไม่ใช่นิรันดร์ ไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น

ถ้าเป็นนิรันดร์ มันอยู่ไปแล้วมันอึดตา มันต้องแปรสภาพ สิ่งใดที่มีเกิดขึ้นอยู่ สสารนี้อยู่ในตัวมันเองไม่ได้ มันต้องอาศัยเกาะอิงกับสิ่งต่างๆ ต่อไป มันต้องแปรสภาพในตัวมันเอง ไม่มีสิ่งใดเลยที่ไม่ต้องแปรสภาพ ไม่มี แต่ที่มันหลุดพ้นออกไป ถึงไม่ใช่นิรันดร์ ไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น ไม่ใช่อึดตา ไม่ใช่อนัตตา อึดตา-อนัตตานี้เป็นทางผ่าน เป็นทางสุดท้ายที่ว่าพ้นออกไปจากประตูสุดท้ายแล้ว พ้นออกไปเลย เป็นวิมุตติ

แต่เดี๋ยวนี้ธรรมมันกำลังเจริญใจ ทุกคนอยากจะแสดงธรรม ทุกคนอยากจะเอาธรรมะนี้ เอาคำว่าธรรมมาอวดกันใจ ว่าอะไรเป็นธรรม พอพูดออกมาบ๊ีบมันเป็นสมมุติทั้งหมด แต่ถ้าผู้ที่มีหลักอันนี้เป็นตัวอย่าง สิ่งที่เป็นของตัวอย่างไม่ใช่ของจริง สิ่งที่เป็นของจริงพูดไม่ได้ แต่เอามาเป็นตัวอย่างมาพูด เราวิเคราะห์ตัวอย่าง เหมือนพระไตรปิฎก เราเอาพระไตรปิฎกมาแล้วเราวิเคราะห์พระไตรปิฎก เรารู้ว่าเป็นอย่างนั้นๆ แต่พระไตรปิฎกนี้เป็นแค่แผนที่ชี้เข้าไปให้ถึงธรรมของหัวใจ อาจารย์มหาบัวบอกว่า “พระไตรปิฎกนี้เป็นกิริยาของธรรม เป็นกิริยาของธรรมไม่ใช่ตัวธรรม”

ตัวธรรมคือใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วรู้มามากมายขนาดนั้น แต่ตรัสไว้แค่ว่าพอเป็นชี้แนวทางในพระไตรปิฎกนั้น แล้วธรรมในหัวใจพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ธรรมของพระพุทธเจ้าไปแล้ว แต่เพราะท่านเป็นศาสดาท่านถึงวางแนวทางเอาไว้ให้เราเดินใจ นี้พอเราเดินขึ้นไป

แล้ว เดินไปตามแผนที่ แต่ผู้ที่เข้าไปรู้ รู้มากกว่าแผนที่นั้นมากมายนัก หลวงปู่มั่นบอกเลยว่า “แผนที่นี้ ในพระไตรปิฎกนี้เหมือนกับน้ำในตุ่มในไห แต่น้ำในทะเล น้ำในแม่น้ำลำคลองนี้มหาศาลเลย ผู้ที่เข้าไปเห็นมันจะมหาศาล สิ่งที่ไม่มีในพระไตรปิฎกมหาศาลเลย” นั่นธรรมดาแท้ๆ เห็นไหม รู้เห็นมหาศาล แต่ไม่พูดออกมา เพราะพูดออกมาแล้วนี่เป็นสมมุติสัจจะ สมมุติสัจจะ วิมุติสัจจะ เห็นไหม

สมมุติสัจจะ อริยสัจจะ วิมุติสัจจะออกจากอริยสัจ ออกจากหลักความจริง สมมุตินี้มันยัง หยาบเกินไป เป็นอริยสัจนะ ทุกข์นี้เป็นความจริง เหตุที่เกาะเกี่ยวนั้นเป็นเหตุให้เกิดทุกข์ เห็นไหม นิโรธคือความดับทุกข์ ดับด้วยวิธีอะไร? วิธีมรรค มรรคคืออะไร? นี่ความดับทุกข์

มันก็มีอยู่ไง มันเข้าใจสัจจะทั้งหมด แล้วมันพ้นหลุดออกไปสัจจะ แล้วมันไม่มีการเกิดและการตาย การเกิดและการตายนี้หมุนเวียน ตายนี้ ๒,๐๐๐ ปีที่มันสะสมมา เรานึกว่าเราไม่ได้เกิดตายในนี้ เหนือ เราก็เกิดตายใน ๒,๐๐๐ ปีนี้ เราเกิดๆ ตายๆ อยู่ตลอดเวลา จิตมันสะสมมา

นี่จิตนิสัยคนถึงไม่เหมือนกันไง ถึงเชื่อสิ่งนี้ บางคนไม่เชื่อสิ่งนี้ เชื่ออย่างอื่น เพราะ! เพราะ เบื้องหลัง การสะสมมาของเบื้องหลังๆ มันก็ซับซ้อน ในหัวใจนั้น อันนี้เป็น อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญญฺณํ มันเป็นสัญญาซ้อนสัญญาอยู่ภายใน มันเป็นส่วนดานของใจดวงนั้น เป็นจิตนิสัยของใจดวงนั้น แล้วออกมาถึงเป็นขั้นข้างนอก

ฉะนั้นจิตแพทย์เวลาเขาจะรักษา เขาจะถึงผ่านขั้นนี้เข้าไป เห็นไหม ผ่านความคิดเข้าไปก่อน ให้ถึงเด็ก ผ่านเข้าไปๆ เพื่อจะไปข้อมูลภายใน เพื่อจะชำระข้อมูลภายในอันนั้นนั่นไง จิตแพทย์เขาจะสอนกันอย่างนั้น ที่นี้ไอ้อย่างนี้พอเขาสอนกันหลายๆ เขาไม่มีวิชาการที่ว่าปฏิจจสมุปบาท เห็นไหม มัก คอริยสัจจ้ง การทำลายไอ้ปฏิจจสมุปบาท อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา นี้พระพุทธเจ้ารู้นี้มา พอพ้นจากตรง นี้ไปต่างหาก พ้นจากที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว แล้วเอามาแนะนำ มันว่างหมด มันพ้นออกไป พ้นออกไปเลย

นี่มันไม่พ้นอยู่ก็นี่แหละ ไม่พ้นอยู่เพราะว่าเราเชื่อความว่าจะอยู่ที่ไหน จะเชื่อผลไง ผลนี้ต้องเป็นหลักความจริง แต่เป็นนามธรรมนะ บุญนี้เป็นนามธรรม เวลาทำบุญ โยมทำบุญนี้เป็นนามธรรม สัจจะอันนี้เป็นนามธรรม ขับเคลื่อนไปๆ เป็นนามธรรมอยู่

แต่ที่ว่าพอมันใช้แล้วมันหมด เห็นไหม บุญที่มันใช้แล้วหมด แต่เวลาทำสมาธิขึ้นมา บุญนี้ใช้หมดไหม? ทำสมาธิขึ้นมามันฝังอยู่ที่ใจ สมาธิขึ้นมาละ แล้วสมาธินี้แค่เป็นอาวุธ เป็นอาวุธ เป็นปัญญาเข้าไปชำระล้างเข้าไปอีก คุณ มันจะละเอียดเข้าไปขนาดไหน สิ่งที่ว่า เป็นนามธรรม ทำไมมันลึกลับซับซ้อนขนาดนั้น?

นี่ขนาดขั้นต้นนะ แล้วมันผ่านเข้าไปๆ ละและเป็นขั้นๆ เข้าไปนะ อย่างว่าสายของกิเลสให้มันสั้นเข้าไปๆ จนมันไปถึงถ้ำที่อยู่ของคูหาของจิตใจ คูหาของจิตคือตัวที่อยู่ของ อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา ระเบิดคูหานั้นทั้งหมด มันไปพ้นกันข้างใน แต่ต้องตัดตอนจากข้างนอกเข้ามา จากข้างนอกเข้ามา

อันนี้ใครสอน อันนี้อยู่ในหลักของศาสนาพุทธเท่านั้น เพราะศาสนาพุทธนี้เป็นศาสนาเดียวที่มีมัคคอรียสัจจ “สุภัททะ เธออย่าถามให้มากเรื่องไปเลย ถ้า...(เทพสิ้นสุดเพียงเท่านั้น)”